Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Frýdek-Místek, Lískovec, K Sedlištím 320

Lískovec, K Sedlištím 320, 739 30 Frýdek-Místek

Identifikátor školy: 600133770

Termín konání inspekce: 7., 8. a 10. říjen 2003

Čj.:	n4-1179/03-5042
Signatura:	on2cx108

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole, v českém jazyce, matematice, přírodovědných předmětech a v cizích jazycích, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole, v českém jazyce, matematice, přírodovědných předmětech a v cizích jazycích, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola ve Frýdku-Místku, Lískovci sdružuje:

1. základní školu s kapacitou 255 žáků
2. mateřskou školu – odloučené pracoviště s kapacitou 25 dětí
3. školní družinu s kapacitou 30 žáků
4. školní jídelnu základní školy s kapacitou 175 jídel
5. školní jídelnu mateřské školy s kapacitou 20 jídel

Zřizovatelem základní školy (ZŠ) jako příspěvkové organizace je Město Frýdek-Místek. Adresa zřizovatele: Radniční 1148, 738 22 Frýdek-Místek.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, platného od 1. září 1996, schváleného MŠMT dne 30. dubna 1996 (úpravy a doplňky schválilo MŠMT dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/22 s platností od 1. září 1998).

Ve školním roce 2003/2004 celkem 20 pedagogů (6 mužů, 14 žen) vychovává a vzdělává ve 12 třídách 248 žáků (včetně jednoho žáka se zdravotním omezením). Kromě povinných předmětů si žáci mohou vybrat z nabídky 10 volitelných a 4 nepovinných předmětů. Mimoškolní činnost je realizována ve 14 zájmových kroužcích.

Škola se orientuje na ekologickou výchovu, informatiku a využívání výpočetní techniky a internetu v jednotlivých vyučovacích předmětech (program PHARE, projekt Počítač na ZŠ). V oblasti ekologické výchovy škola patří do sítě tzv. „zelených škol" a zdejší žáci dosáhli výrazných úspěchů jak v rámci České republiky, tak v mezinárodním měřítku (projekty Slunce do škol, Tereza, Globe – podrobněji viz kapitola Další zjištění).

Nabídka těchto činností činí školu atraktivní pro děti nejen z Frýdku-Místku, ale i z okolních obcí s vlastními základními školami. V této základní škole žáků přibývá přes všeobecný pokles populace a její kapacita je téměř naplněna.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků byla posouzena podle příslušných právních předpisů. Osmnáct učitelů splňuje kvalifikační podmínky pro výuku

všeobecně vzdělávacích předmětů v ZŠ. Dvě vyučující jsou bez odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v ZŠ: z toho jedna učitelka s kvalifikací pro vychovatelství školní družiny má doplněn pedagogický úvazek o dvě vyučovací hodiny týdně na 1. stupni a tři na 2. stupni ZŠ. Jedna učitelka anglického jazyka je absolventkou střední školy a státní jazykové školy. Všichni pedagogové vyučují předmětům své aprobace, jedenáct učitelů dále vyučuje také předměty příbuzné.

Jako výchovný poradce ve škole působí již od roku 1978 zkušený plně kvalifikovaný pedagog, který absolvoval studium výchovného poradenství.

Vedení školy se při své práci řídí plánem práce specifikovaným pro jednotlivé úseky. Vedoucí pracovníci úseků tvoří tzv. radu ředitele, která se operativně schází a řeší problémy podle potřeby. Jednou měsíčně a pravidelně v klasifikačním období se schází pedagogická rada. Z porad a pedagogických rad jsou vedeny zápisy.

Řízení učitelů při plnění výchovně-vzdělávacích cílů, stejně jako nepedagogických zaměstnanců, má vedle ředitele na starosti také jeho zástupkyně, která je ředitelem pověřena zastupováním v plném rozsahu. Přenos informací od vedení k učitelům a dalším pracovníkům je zajišťován tradičně prostřednictvím vývěsek na nástěnkách ve sborovně, ale také pomocí počítačové sítě.

Začínajícím pedagogům jsou přiděleni uvádějící učitelé, kteří systematicky vedou své méně zkušené kolegy podle písemně vypracovaných plánů práce. Každý učitel je členem buď metodického sdružení pro 1. stupeň ZŠ, nebo jedné ze dvou předmětových komisí, přírodovědné nebo humanitní, podle vyučovaných předmětů. Přehledy práce předmětových komisí slouží jako podklady pro výroční zprávu o činnosti školy. Pedagogové považují spolupráci metodických orgánů s vedením školy za neformální a účinnou.

V rámci kontroly v oblasti personálních podmínek ředitel a jeho zástupkyně uskutečňují hospitace podle plánů hospitací ve školním roce 2003/2004. Hospitované hodiny jsou sledovány a hodnoceny podle předem určených a známých kritérií. S pedagogy, v jejichž vyučovacích jednotkách hospitace proběhly, byly vždy provedeny pohospitační pohovory a pořízeny zápisy s podpisy kontrolujících i kontrolovaných. Systematická péče vedení školy o kvalitu výuky se pozitivně projevuje v kvalifikačním složení pedagogického sboru a používání moderní techniky ve vyučování. Učitelé oceňují slušné mezilidské vztahy na pracovišti, možnosti uplatnění svých iniciativ a umožnění účasti na dalším vzdělávání pedagogů (DVPP) podle finančních možností. Hodnocení práce učitelů ze strany ředitele má výrazný motivační charakter a kladně se projevuje v zájmu pedagogů o jejich profesionální růst.

V oblasti DVPP má škola vytyčeny priority v souladu se svým zaměřením a se současnými trendy: informatika a výpočetní technika, ekologie, jazyková příprava, školský management.

Úroveň personálních podmínek podporuje efektivní vzdělávání a výchovu a umožňuje realizovat vzdělávací program podle schválených učebních dokumentů.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola ve Frýdku-Místku – Lískovci sídlí v budově z roku 1931, která v 70. letech minulého století prošla generální opravou a na přelomu 90. let a začátku 21. století dalšími rozsáhlými úpravami. Byly rekonstruovány šatny a jídelna, původní ředitelna a sborovna byly

přestavěny na novou třídu, tři nové učebny pro 1. stupeň a sborovna vznikly rekonstrukcí půdního prostoru. Ředitelna a kanceláře zástupkyně ředitele a sekretářky byly umístěny v 1. patře původního zaměstnaneckého bytu. Pod nimi v přízemí jsou prostory školní družiny.

Škola má nyní třináct učeben, z toho dvě odborné - pro fyziku a chemii a multimediální učebnu s počítači a dataprojektorem. V každé třídě je instalován počítač s internetem, je zde možno užívat přenosné video. Odborné třídy mají podmínky k využívání moderní výpočetní techniky s oblíbenou hračkou - stavebnicí, což směřuje diferencovaně k rozvoji tvořivosti a k aktivizaci nejen technicky zaměřených žáků. Škola má nově rekonstruovanou tělocvičnu, venkovní sportoviště a pozemek se skleníkem. Stávající dílny pro výuku pracovního vyučování nejsou v současnosti v provozu.

Učebnice pro všechny vyučovací předměty jsou k dispozici. Škola má dostatek nástěnných, trojrozměrných i audiovizuálních názorných pomůcek jak pro žáky s běžnými, tak se speciálními výukovými potřebami. Vybavení jednotlivých předmětů počítačovými výukovými programy a možnost využití internetu ve výuce má nadstandardní úroveň. Ve vlastnictví školy je také malá meteorologická stanice a dva přístroje k měření ozónu.

Žákovská knihovna obsahuje 300 svazků, učitelská knihovna 700 svazků, obě jsou plně využívány. Informační centrum není z prostorových důvodů vybudováno, avšak v nově zařízeném nejvyšším patře před třídami 1. stupně existuje odpočinkový koutek vybavený stolky, křesly a policemi s encyklopediemi a slovníky, které jsou po dobu přestávek dětem volně přístupné. Odborné publikace a názorné pomůcky jsou rozmístěny většinou v blízkosti pracovních míst učitelů tak, aby mohly být pohotově využívány k přípravám na vyučování.

Využívání materiálních zdrojů ve výuce je vedením školy kontrolováno především při hospitacích, úroveň materiálního vybavení je plánovitě rozvíjena a modernizována podle finančních možností. Výpočetní technika je využívána žáky od 2. do 9. ročníku v některém z volitelných nebo nepovinných předmětů zaměřených na tuto tematiku a všichni žáci 6. ročníku procházejí ročním kurzem ovládání výpočetní techniky v rámci předmětu pracovní činnosti. O efektivním využívání dostupných materiálních zdrojů svědčí také zájem žáků o mimoškolní aktivity - kroužky orientované především na ekologii, výpočetní techniku a internet, konverzaci v anglickém jazyce a na sportovní aktivity.

Tělocvična školy a venkovní sportoviště jsou v době mimo vyučování přístupné veřejnosti k organizovaným tělovýchovným aktivitám. Veřejností je využívána také učebna výpočetní techniky – jsou zde pořádány kurzy práce na počítači a s internetem.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2, platný od 1. září 1996, schválený MŠMT dne 30. dubna 1996 (úpravy a doplňky schválilo MŠMT dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/22 s platností od 1. září 1998) je plněn. Učební plán a osnovy jednotlivých předmětů odpovídají vzdělávacímu programu. Vedení školy od učitelů vyžaduje tematické plány vycházející z platných osnov jednotlivých předmětů. Kontrolou tematických plánů a zápisů v třídních knihách bylo prokázáno plnění osnov. Speciální vzdělávací potřeby žáků jsou zohledňovány individuálním přístupem pedagogů.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

V rámci kontroly naplňování učebních osnov ředitel a jeho zástupkyně uskutečňují kontrolu pedagogické dokumentace (zápisů v třídních knihách i tematických plánů jednotlivých učitelů), dále provádějí hospitace podle plánů hospitací ve školním roce 2003/2004. V případě zjištěných nedostatků bývají stanoveny podmínky pro jejich odstranění a provedení nápravy.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům s výjimkou délky polední přestávky, která je po konzultacích s rodiči stanovena na dobu 45 minut místo 60 minut kvůli nedostatečné dopravní obslužnosti pro dojíždějící žáky.

Školní řád je zveřejněn ve všech učebnách a jeho obsah je v souladu s právními předpisy; zahrnuje povinnosti i práva žáků včetně zákazu projevů sociálně patologického chování. Provozní řády odborných pracoven obsahují potřebné náležitosti a jsou rovněž vyvěšeny.

Informace pro rodiče a zákonné zástupce žáků jsou podávány na pravidelných třídních schůzkách, kdykoliv po předchozí domluvě s vedením školy a pedagogy, písemně prostřednictvím žákovských knížek, informačních letáčků či individuálních dopisů. Přehledný zdroj informací o činnosti školy pro rodiče i zájemce z řad širší veřejnosti tvoří zprávy v místním tisku, a zejména školní internetové stránky, za něž byla škola oceněna v rámci České republiky. Systém předávání informací zákonným zástupcům žáků je funkční.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovný poradce se při své činnosti řídí plánem práce ve školním roce 2003/2004. Mezi jeho úkoly patří péče o žáky se speciálními výukovými potřebami (spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou ve Frýdku Místku), poskytování informací a rad žákům při volbě povolání, příprava a kontrola přihlášek žáků na střední školy, evidence a vyhodnocování úspěšnosti žáků u přijímacích zkoušek ke středoškolskému studiu. Výchovný poradce spolupracuje také s učitelkou-metodičkou prevence sociálně patologických jevů a s rodiči (zákonnými zástupci) žáků. Rodiče jsou informováni o institucích, na něž se mohou kromě pedagogů obrátit v případech výskytu sociálně patologických jevů o pomoc nebo radu, vstřícně reagují na podněty ze strany vedení školy a ochotně spolupracují. Ve škole je zřízena schránka důvěry, jíž žáci v případě potřeby využívají.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Týdenní hodinová dotace je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů jednotlivých ročníků 1. a 2. stupně schválených vedením školy. Výukové cíle odpovídají základnímu standardu vzdělání a jsou stanoveny přiměřeně vzhledem k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd a schopnostem žáků. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Přípravu výuky pojaly všechny učitelky zodpovědně, navštívené hodiny byly vyučujícími pečlivě organizačně a metodicky připraveny.

Všichni vyučující českého jazyka splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku. Kvalita hospitovaných hodin byla vcelku srovnatelná, pro vysokou míru komunikace a promyšlených činností vynikala hodina v 9. třídě.

Prostorové podmínky jednotlivých učeben jsou pedagogicky podnětné a esteticky upravené s potřebným technickým vybavením. Materiální zabezpečení výuky bylo na velmi dobré úrovni. Učitelky mají k dispozici didaktickou techniku, učebnice, pracovní sešity, dostatek informativní literatury, které během výuky využívaly.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny byly zpravidla jasné a srozumitelné. Využívané vyučovací metody byly ve většině sledovaných hodin rozmanité. Prostor pro samostatné aktivní učení byl dostatečně rozsáhlý. Organizace výuky umožňovala všem žákům úspěšné zapojení do práce. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, zejména v těch hodinách, kde se pracovalo s mluvnickým a gramatickým učivem. Učitelky se snažily o co nejširší využití samostatné práce žáků. Ve většině hodin vhodně kombinovaly samostatné činnosti a frontální práci. V některých případech využívaly i práci ve skupinách. Gramatická pravidla byla vyvozována z běžných mluvních situací, systemizována zápisem na tabuli a procvičována zajímavými formami. V hodinách čtení byly využity vzorové přednesy nových článků, ukázky knižních ilustrací a dramatizace textu. Žáci pracovali individuálním tempem, pro ty, kteří pracovali rychleji, měly učitelky připraveny doplňující úkoly. Psychohygienu výuky pozitivně ovlivňovalo účelné střídání činností i cílených relaxačních chvilek.

Sledovaná výuka byla účelně motivovaná jak v úvodu, tak v průběhu hodin. Nová látka navazovala na dřívější poznatky žáků ověřené při opakování, které bylo včleněno nenásilně a přirozeně do struktury hodin a poskytovalo vyučujícím i žákům zpětnou vazbu.

Ve zhlédnutých hodinách převládala klidná pracovní atmosféra, žáci projevovali návyk na aplikovaný styl výuky. Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání. Vyjadřovací schopnosti žáků vykazovaly individuální rozdíly, v souhrnu byly spíše průměrné. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování byly ve všech hodinách velmi dobré. Ve třídách druhého stupně byl žákům dán prostor pro vyjadřování vlastního názoru, argumentaci a diskusi.

Ve sledovaných hodinách převládalo povzbuzování žáků převážně kladným verbálním hodnocením. V hodinách se objevovalo i klasické zkoušení u tabule, přičemž zbývající žáci byli zaměstnáni samostatnou prací. Hodnocení prováděly učitelky, žákům bylo umožněno podílet se na hodnocení, případně se hodnotit navzájem, jen v některých ze sledovaných hodin. K průběžné aktivizaci žáků bylo nejčastěji využíváno pozitivní hodnocení výkonu žáků a jejich povzbuzování. Závěrečné zhodnocení práce žáků bylo provedeno ve všech hospitovaných hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce

Kromě jedné skupiny, ve které dobíhá výuka německého jazyka, se ve všech třídách v souladu se zájmem žáků a rodičů vyučuje anglickému jazyku v týdenní hodinové dotaci odpovídající vzdělávacímu programu Základní škola. Hospitace proběhly v hodinách anglického jazyka v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

Vyučující byly na hodiny pečlivě připraveny, stanovené výukové cíle byly přiměřené věku žáků a odpovídaly aktuálnímu stavu třídy. Probírané učivo navazovalo na předcházející látku, individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány.

Dvě učitelky cizích jazyků splňují kvalifikační požadavky pro učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů na 2. stupni základní školy, z toho jedna učitelka má pro anglický jazyk také aprobaci. Druhá učitelka angličtiny nemá potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost, avšak na zdejší škole již má několikaletou praxi a při hospitované výuce se neprojevila ani odborná ani metodická nesprávnost.

Cizím jazykům se vyučuje v kmenových třídách, v multimediální učebně s počítači a dataprojektorem a v malé učebně vybavené dvěma řadami klasicky uspořádaného standardního školního nábytku, s estetickou nástěnnou výzdobou (mapy anglicky a německy

mluvících zemí, gramatické přehledy, nástěnky s fotografiemi známých míst v zahraničí), kde se využívá přenosný magnetofon a video. Ve většině hospitovaných hodin byla účelně zařazena audioorální cvičení z magnetofonu, část jedné hodiny žáci individuálně pracovali na počítačích s výukovým programem z anglických reálií. Video při hospitacích nebylo použito.

Výuka anglického jazyka byla z hlediska psychohygieny v rozvrhu vhodně zařazena do dopoledních hodin. Jednotlivé vyučovací jednotky byly členěny tak, aby jejich čas byl efektivně využit. Formy výuky se střídaly od frontální práce s dominantní rolí učitele při opakování a výkladu nové látky po individuální práci při procvičování. Skupinová práce byla zařazována v malé míře. Tempo výuky bylo přiměřené, relaxační prvky nebyly zařazeny. Při výuce žáci používali české učebnice, zařazení práce s doplňkovými materiály, které si učitelky většinou vyrobily samy, mělo pozitivně motivační charakter.

Při interakci a komunikaci mezi učitelem a třídou i mezi žáky navzájem byl dorozumívacím prostředkem většinou mateřský jazyk. Vyjadřovací schopnosti žáků byly rozdílné jak z hlediska různých tříd, tak při srovnání jednotlivých žáků, kteří měli většinou dobře zvládnutou probranou slovní zásobu a uměli používat jednoduchou frazeologii. Prověřování vědomostí a dovedností s následnou klasifikací bylo prováděno výjimečně.

Závěrečné hodnocení a sebehodnocení nebylo prováděno. Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány standardním způsobem – ústní a písemné zkoušení (diktáty, testy, krátké písemné práce).

Všechny učitelky projevovaly ve sledovaných hodinách pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy po dobu inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Hospitace proběhly ve vybraných třídách prvního a druhého stupně. Týdenní časová dotace je v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Na obou stupních byly stanovené cíle výuky přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Probírané učivo navazovalo na předcházející znalosti žáků, byly respektovány individuální vzdělávací potřeby. V 6. třídě procházejí žáci v rámci předmětu praktické činnosti intenzívní výukou informatiky. To žákům umožňuje aktivní využívání počítačů. Na druhém stupni dochází k vnitřní diferenciaci žáků podle schopností. Třídy vytvářejí dvě skupiny, které po celou dobu školního roku mají odlišné vyučovací tempo a jiný rozsah doplňujícího učiva. Přínos této diferenciace je zřejmý u 9. ročníku, kde je příprava na další vzdělávání efektivnější.

Vyučování zajišťují učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, kteří se ve své odbornosti nadále vzdělávají. Tomu odpovídala i úroveň výuky.

Výuka matematiky probíhala v kmenových učebnách nebo v odborné multimediální učebně, která je rozdělena na část klasické třídy s lavicemi a tabulí a na část s uspořádáním počítačů po obvodu s projekcí obrazovky učitelského počítače na zeď. Obě části učebny v rámci daných hodin byly účelně využity. Škola má pro vyučování matematiky ucelené řady učebnic, učebních textů, běžnou sbírku školních pomůcek a alternativních pracovních materiálů.

Hodiny byly organizovány formou hromadného vyučování, v jehož rámci pracovali žáci skupinově i individuálně. Vysvětlování nové látky navazovalo na úvodní opakování, vycházelo ze znalostí žáků a bylo podpořeno využitím didaktické techniky a vhodných učebních pomůcek. Na prvním stupni byly v hodinách matematiky vhodně střídány činnosti s individuálně zadávanými úkoly podle schopností žáků, tím byl udržován zájem žáků o výuku a jejich pozornost. Vnitřní členění hodin bylo účelné s přiměřeným tempem výuky. Na druhém stupni v jedné třídě převažovala frontální výuka s následnou samostatnou prací

žáků, která se jevila jako jednotvárná bez zastoupení aktivních činností žáků. V ostatních hodinách bylo využito frontální i skupinové formy výuky, kde žáci ve skupinách využívali výukový program na počítačích soutěžní formou k procvičení učiva. Tyto hodiny byly dobře vedeny, žáci měli možnost hledat, objevovat, pracovat s chybou. Projevovali zájem o výuku, byli soutěžní formou motivováni k aktivitě. Žáci mohli v hodinách diskutovat, argumentovat a uplatnit svůj názor. Vyučující vedli žáky ke vzájemné spolupráci, zodpovědnosti a systematické práci s informacemi.

Téměř všem vyučujícím se dařilo výrazně motivovat žáky pomocí vhodných a účinných postupů. Nebyla zanedbána úvodní ani průběžná motivace (stanovení cíle hodiny, pochvala). Všichni vyučující provedli závěrečné shrnutí a hodnocení práce žáků či sebehodnocení žáků.

Žáci i vyučující respektovali stanovená pravidla komunikace. Učitelé vyžadovali po žácích ucelené a jazykově správné odpovědi, verbální i neverbální komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň. Střídání činností a možnost volby individuálního pracovního tempa usnadňovaly dodržování psychohygienických zásad. Výuka byla orientována nejen informativně, ale i formativně. Vyučování probíhalo v živé pracovní atmosféře, učitelé svým vystupováním posilovali sebedůvěru žáků.

Hodnocení výkonů žáků v hodinách matematiky na prvním stupni bylo převážně slovní, zpětná vazba měla pozitivní vliv na rozvoj schopností žáků a na jejich sebevědomí. Vhodnost zvolených metod hodnocení byla pro žáky motivací pro řešení dalších úkolů. Na druhém stupni bylo slovní hodnocení doplněno klasifikací jak při řešení příkladů na tabuli, tak při vyhodnocení výsledků úloh zpracovávaných na počítačích. Do řešení úloh a následného hodnocení byli zapojeni ostatní žáci, kteří tak měli možnost vyjádřit vlastní názor.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu, chemii a přírodopisu

Výuka předmětů přírodopis, zeměpis a chemie byla zajištěna učiteli s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Vyučující zeměpisu, chemie a přírodopisu mají vypracovány časové tematické plány pro jednotlivé předměty, plány zajišťují návaznost učiva. Výukové cíle jsou stanoveny v souladu s učebními osnovami. Časová dotace předmětů odpovídá schváleným učebním plánům. Tematické plány učitelů jsou v souladu s platnými učebními dokumenty, dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka hospitovaných předmětů probíhala v odborné učebně a kmenových třídách. Vybavení a uspořádání učeben bylo standardní, žáci měli potřebné učebnice, pracovní listy a atlasy. Při výuce byl použit zpětný projektor, obrazový materiál, odborná literatura, modely a přírodniny.

V hodině zeměpisu bylo uplatněno klasické členění na fázi motivační, expoziční a fixační. Žáci se seznámili s cílem hodiny a časovým rozvržením. V úvodní části proběhlo opakování již probraného učiva, a to i formou klasifikace při ústním zkoušení. Nové učivo bylo prezentováno vedle výkladu také formou vyvozování, byly využity příklady z praxe, mezipředmětové vztahy a osobní zkušenost žáků. Základní poznatky byly přehledně předepsány na tabuli, žáci provedli zápis do sešitů. Během celé hodiny pracovali s mapou a učebnicí. V části procvičovací bylo nové učivo zopakováno, na konci hodiny učitelka provedla shrnutí učiva a hodnocení třídy.

Byla využita vstupní motivace, vyučující navazovala na předchozí znalosti žáků, ověřovala si pochopení dříve probíraného učiva. Průběžné hodnocení výkonů jako prostředek pro další

motivaci bylo využíváno. Hodina byly dobře připravena, časový i metodický postup byl promyšlený s návazností na předcházející látku.

Komunikace byla založena na vzájemné důvěře a toleranci, projevy nežádoucího chování žáků nebyly zaznamenány.

Hodnocení bylo zaměřeno pozitivně, bylo objektivní, stejně jako provedená klasifikace, která byla vyučující zdůvodněna.

Výuka předmětu chemie nebyla z organizačních důvodů uskutečněna odborné učebně chemie, ale v kmenové třídě. Vyučující byl na výuku připraven, žáci měli k dispozici učebnice, pracovní listy, zkušební testy, vzorkovny chemických látek a chemické tabulky.

Z hlediska struktury a organizace šlo o výuku frontální s aplikací na problematiku životního prostředí. V motivační fázi byli žáci seznámeni s cílem hodiny, bylo zopakováno již probrané učivo formou zkoušení. Při výkladu nového učiva vyučující užíval vhodně volené otázky k vyvození nových poznatků. Bylo užito pozorování při jednoduchých chemických reakcích, žáci se snažili o zdůvodnění chemických jevů. V hodině pracovali žáci s učebnicí, chemickými tabulkami a ve fázi fixační vyplňovali test. Probrané učivo bylo zopakováno, základní poznatky si žáci zapsali do sešitů. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a podmínkám třídy.

Byla velmi dobře využívána jak vstupní, tak průběžná motivace. Žáci byli seznámeni s programem hodiny. V návaznosti na angažovanost školy ve vztahu k životnímu prostředí (realizovaný školní projekt) byli žáci motivováni i poukazem na jejich vlastní zkušenosti a praxi při pobytech v přírodě, meteorologických pozorováních, řešení problémů s odpadem apod.

Vyučující hodnotil výkony žáků slovně, povzbuzoval je pochvalami. Byla využívána jak vstupní, tak průběžná motivace, žáci byli seznámeni s programem hodiny.

Vztah vyučujícího k žákům byl vstřícný, byla patrná vzájemná důvěra, což se projevovalo v nenásilnosti vícesměrné komunikaci.

Výuka přírodopisu proběhla v odborné učebně přírodopisu, která je vybavena laboratorními stoly s elektrorozvody pro slaboproud, sbírkami minerálů, modely a obrazovým materiálem.

Výukové cíle odpovídaly učebním osnovám, navazovaly na předcházející učivo a byly jasně formulovány. Organizace, formy a metody práce byly adekvátní vzhledem ke stanovenému výukovému cíli. V části výkladové se vyučující snažila o vyvození a aplikaci nových poznatků, byly směrovány k vytváření zdravého životního stylu, žáci byli vybízeni k vyjádření vlastních názorů. V závěru hodin bylo provedeno hodnocení a formulováno splnění cíle hodin.

Využití základních prostředků během výuky bylo limitováno probíraným tématy, v hodinách se pracovalo se skutečnými předměty, modely a obrazy. Učebnice a pracovní sešity sloužily k upevňování a procvičování vědomostí, zápisy do sešitů byly zaměřeny na zaznamenání základních poznatků z probíraných témat.

Vztah mezi vyučující a žáky byl velmi pěkný, vycházel z přirozeného respektování autority učitelky, byla dodržována pravidla slušného chování. Verbálního projev vyučující byl po stránce stylistické i gramatické precizní, důraz byl kladen na odbornou terminologii, slovní i grafické projevy žáků byly sledovány, patřičně korigovány a hodnoceny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově, rodinné výchově a pracovních činnostech

Výuka předmětů rodinná výchova, tělesná výchova a pracovní činnosti je zajištěna učiteli s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Pro výuku tělesné výchovy má škola tělocvičnu, v areálu školy je travnatá plocha pro sportovní hry a atletiku, dva betonové stoly na stolní tenis a prostranství s basketbalovým košem. Vybavení sportovním nářadím a náčiním je standardní. Předmět pracovní činnosti je vyučován v multimediální učebně, cvičné kuchyni a školním pozemku se skleníkem.

Tělesná výchova probíhala v tělocvičně školy, jejíž parametry umožňují průpravné, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení, výuku gymnastiky a pohybových her. Sportovní hřiště v areálu školy svými rozměry a vybavením splňuje předepsané požadavky pro výuku sportovních her a atletiky. Kabinet tělesné výchovy má základní vybavení, které je v rámci finančních možností školy průběžně doplňováno.

Časová dotace výuky tělesné výchovy odpovídá učebnímu plánu. Písemně vypracovaný tematický plán při respektování náplně předmětu obsahuje vzdělávací, rozvojové, kompenzační i zdravotně preventivní pohybové aktivity.

V tělesné výchově provázela motivace všechny učební činnosti a využívala přirozených prvků soutěživosti a spontánního zájmu žáků o pohyb.

Struktura hodin odpovídala věku žáků, odrážela obecné didaktické zásady pro výuku tělesné výchovy. Používané metody vycházely z náročnosti učiva, respektovaly individuální možnosti a schopnosti žáků. Organizační pokyny byly jednoznačné a srozumitelné. Žáci zvládali základní pojmy a cvičili i podle slovních pokynů. Byla věnována pozornost cvičením pro správné držení těla, kondičním, koordinačním a nápravným cvičením.

Žáci měli odpovídající cvičební úbor. Byly dodržovány zásady bezpečnosti, žáci měli dostatečný prostor pro emocionální prožívání pohybových aktivit i pro relaxaci a uklidnění organismu. Vyučovací čas byl efektivně využit.

Jednotlivé pohybové aktivity byly průběžně hodnoceny a byly prováděny korekční postupy. Hodnocení respektovalo individuální možnosti a schopnosti žáků, oceňovalo jejich snahu a vynaložené úsilí. Všichni žáci ve sledovaných hodinách prováděné hodnocení akceptovali.

Osobnost učitele, úroveň pohybové kultury, praktická znalost pohybových dovedností a optimální úroveň tělesné zdatnosti pozitivně ovlivňovala výuku tělesné výchovy. Neverbální komunikace zahrnovala vzorový motorický projev, byla základem spolupráce. Při hrách a soutěžích byly přirozenou formou rozvíjeny také komunikativní dovednosti žáků.

Výuka předmětu rodinná výchova byla realizována v multimediální učebně, bylo využíváno osobních počítačů jak v části expoziční, tak i při fixaci probraného učiva a procvičování.

Časová dotace hodin odpovídá učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých tematických celků koresponduje s učebními osnovami. Daný způsob plánování umožňuje pravidelné střídání činností, žáci se seznamují se všemi stěžejními tématy

Vyučující využíval zájmu žáků o práci s počítači, uspokojoval tak poznávací a sociální potřeby žáků, vnější motivační podmínky byly po stránce personální a materiální vynikající. Nové poznatky byly zprostředkovávány formou řízeného procesu poznávání, využíváním osobních zkušeností a názorů žáků. Opakování bylo průběžné, zobecňující a aplikační. Vhodně bylo využíváno počítačových testů a práce s knihou. Zápis do sešitů byl stručným výčtem základních poznatků.

Dohodnutá pravidla jednání mezi vyučujícím a žáky byla oboustranně akceptována. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře a toleranci, projevy nežádoucího chování

žáků nebyly zaznamenány. Úroveň komunikace učitele s žáky, jeho verbální projev a citlivá korekce vyjadřování žáků přesahovala vzdělávací rámec vyučovaného předmětu.

V úvodní části hodiny v rámci prezentace splnění domácího úkolu četlo několik žáků svoji práci na téma "rodina", hodnocení formou klasifikace provedl učitel po konzultaci s žáky (formou tzv. tiskovky). Průběžné hodnocení výkonů jako prostředek pro další motivaci byl využíván. Během činností byli žáci opakovaně povzbuzováni, dostávali návodné otázky. Hodnocení žáků bylo zaměřeno na posilování jejich sebejistoty a aktivity.

Časová dotace hodin předmětu pracovní činnosti odpovídá učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých témat vychází z podmínek školy a je zaměřeno na výpočetní techniku, pěstitelské práce, práce v domácnosti a práce elektromontážní.

Organizace výuky v hodinách informatiky kladla důraz na samostatnou praktickou činnost žáků. Základní metodou výuky byla instruktáž s demonstrací formou projekce na obrazovku učitelského počítače na zeď. Žáci sledovali jednotlivé úkony a následně je prováděli. Vyučující prováděl kontrolu a korekci. Podstatná část hodin byla zaměřena na procvičování získaných dovedností a jejich aplikaci.

Informatika jako téma pracovních činností je v současné době mezi žáky velmi oblíbená, je sama o sobě silným motivačním činitelem. Žáci mají veliký zájem o práci s PC, což se projevuje i ve značném zájmu o práci v zájmovém kroužku informatiky.

Interakce je založena na vysoké odborné úrovni výuky a na respektování stanovených pravidel. Komunikace byla realizována převážně formou slovních instrukcí a odpovědí na dotazy. Žáci měli možnost kooperovat a pomáhat si navzájem.

Hodnocení žáků bylo zaměřeno na hodnocení zvládání jednotlivých kroků při práci s počítačem, bylo převážně slovní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově, rodinné výchově a pracovních činnostech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola v současnosti zjišťuje výsledky vzdělávání vlastními evaluačními nástroji, což jsou kontrolní a čtvrtletní práce, samostatně zpracovávané referáty, písemná cvičení, diktáty apod. Určitým hodnotícím ukazatelem je pro učitele i vedení školy účast a umístění žáků v okresních kolech soutěží a olympiád, kterých se účastní žáci 1. i 2. stupně. Dalším ukazatelem je úspěšnost žáků 9. ročníků u přijímacích zkoušek, ale i počet žáků vykonávajících opravné zkoušky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Platné rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou.

Žáci školy jsou od roku 1996 aktivními účastníky projektu Globe – dlouhodobého celosvětového programu zaměřeného na sledování životního prostředí. Výsledky pozorování kvality životního prostředí, zejména měření výskytu ozónu, žáci odesílají prostřednictvím

internetu do USA. Jejich činnost přinesla celostátní i mezinárodní ocenění – účast na Expedici Naparii (studentská výprava k severnímu polárnímu kruhu), účast na studentské mezinárodní konferenci ve Finsku, titul Ekoškola roku 2002 a 2003, 11. místo na 6. Globe Games, uznání za účast v projektu Energie. V září 2003 si školu vybraly k návštěvě dvě vědecké pracovnice z americké instituce NASA (National Aeronautics and Space Administration), se kterými žáci besedovali.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 10. dubna 1998, bez čj.
2. Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině, ze dne 24. září 2002
3. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. prosince 2002. čj. 31 038/02-21
4. Potvrzení ředitele školy ve funkci ze dne 14. července 1997
5. Doklady o dosaženém vzdělání všech učitelů
6. Plán práce ZŠ v Lískovci, školní rok 2003/2004 ze dne 29. srpna 2003, bez čj.
7. Plán práce výchovného poradce ve školním roce 2003/2004, bez čj.
8. Tematické plány učitelů na školní rok 2003/2004, bez čj.
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) na školní rok 2003/2004, bez čj.
10. Školní řád, školní rok 2003/2004, bez čj.
11. Výroční zpráva o činnosti ZŠ Frýdek-Místek, Lískovec za školní rok 2002/2003 ze dne 19. září 2003, bez čj.
12. Plán práce předmětové komise přírodovědných předmětů, školní rok 2003/2004, bez čj.
13. Plán práce předmětové komise humanitních předmětů, školní rok 2003/2004, bez čj.

ZÁVĚR

Základní škola ve Frýdku-Místku, Lískovci vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, orientuje se na ekologickou výchovu, informatiku a využívání výpočetní techniky v jednotlivých vyučovacích předmětech. Účastní se práce v mezinárodním programu PHARE a ekologických projektů, např. Globe. Osmnáct z dvaceti učitelů má odbornou i pedagogickou způsobilost, všichni se dále vzdělávají, prioritu mají kurzy výpočetní techniky, cizích jazyků a školského managementu. Ve škole působí kvalifikovaný výchovný poradce a metodička prevence sociálně patologických jevů.
Oblast personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti je hodnocena jako velmi dobrá.

Školní budova postupně prochází modernizací. Od poslední inspekce, kterou ČŠI provedla v roce 1998, byly rekonstruovány šatny, jídelna, tělocvična a zřízeny nové učebny v půdních prostorech. Škola je nadstandardně vybavena počítači, dataprojektorem, výukovými

programy pro jednotlivé předměty, malou meteorologickou stanicí a dvěma přístroji pro měření ozónu. Vybavení školy je využíváno také při práci v zájmových kroužcích a v kurzech pro veřejnost.
Oblast materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti je hodnocena jako velmi dobrá.

Během inspekce byly hospitovány vyučovací hodiny v českém a anglickém jazyce, matematice, zeměpisu, přírodopisu a chemii, tělesné a rodinné výchově a v předmětu pracovní činnosti. Hospitace prokázaly velmi dobrou aktuální přípravu učitelů na výuku v souladu s osnovami, jejich potřebné odborné i metodické kompetence, pěkný vztah k žákům a efektivní využívání jak času určeného k výuce, tak názorných pomůcek a materiálně-technického zázemí, které je ve škole k dispozici. Ve většině případů nebylo prováděno závěrečné hodnocení hodin učiteli a sebehodnocení ze strany žáků, chyběly relaxační prvky.
Průběh a výsledky sledovaného vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	**Titul, jméno a příjmení**	**Podpis**
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Novotná	Olga Novotná v. r.
Členové týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	Zbyněk Knop v. r.
	Mgr. Lenka Vojtovičová	Lenka Vojtovičová v. r.
	Ing. Hana Maľarová	Hana Maľarová v. r.

V Novém Jičíně dne 20. října 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. října 2003

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jan Petr	Jan Petr v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK odbor školství, mládeže a sportu 28. října 117 702 18 Ostrava	2003-11-13	n4/1198-5042
Zřizovatel: Město Frýdek-Místek, Radniční 1148, 738 22 Frýdek-Místek.	2003-11-13	n4/1199-5042
Rada školy: není zřízena		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.